

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Békésné dr. Tóth Ilona ügyvéd (cím) által képviselt név (cím) felperesnek, a dr. Chiorean Gabriella jogtanácsos által képviselt név Biztosító Részvénytársaság (cím) alperes ellen, kártérítés iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007 április 6. napján meghozott, 15.P.20.900/2005/45. számú ítélete ellen, a felperes részéről 51. sorszám, míg az alperes részéről 48. és 50. sorszámok alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit pedig helybenhagyja.

Kimondja, hogy a fellebbezési eljárás költségeit a felek maguk kötelesek viselni.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 122.160 (százhuszonkettőezer-százhatvan) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes módosított keresetében vagyoni kárai, továbbá 4.000.000 Ft nem vagyoni kára megtérítésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy kerékpárral közúti

balesetet szenvedett. A baleset úgy következett be, hogy az alperes biztosította várakozó gépkocsijának ajtaját figyelmetlenül nyitotta ki, ezzel őt kerékpárral együtt fellökte, aminek következtében elesett és súlyos sérüléseket szenvedett.

Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a kereset elutasítását kérte, mivel felelősségbiztosítás alapján nem kötelezhető a kár megtérítésére. Másodlagosan a felperes közrehatására figyelemmel 40-60 %-os arányú kármegosztást indítványozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével 1.311.395 Ft továbbá 847.000 Ft lejárt járadék, és ezek kamatai, valamint 2007 május 1. napjától kezdődően havi 4.600 Ft járadék megfizetésére kötelezte az alperest, míg a további keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy az alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 345. § (1) bekezdése és a 171/2000 Korm. rendelet 1. sz. melléklet 1. §-a alapján áll fenn. Megállapította, hogy a perbeli kárt az alperes biztosította gépjármű üzemeltetése körében okozta. A gépjármű forgalomban való részvétele nem szűnt meg annak leállításával, mivel a gépjármű vezetője a tovább haladás szándékával állította meg a gépjárművet. Az üzemeltetésbe a veszélyes tevékenység folyamatában az adott helyzetben ki- és beszállás is beletartozik, hiszen a közlekedés biztonságát veszélyeztette a gépjármű vezetője azzal, hogy az ajtót nem kellő körültekintéssel nyitotta ki. Ebből azt a következtetést vonta le az elsőfokú bíróság, hogy az ajtó kinyitással okozott kár megtérítésére a kötelező felelősségbiztosítás kiterjed. A felperes közrehatásának bizonyítása hiányában alaptalannak találta a kármegosztásra irányuló másodlagos ellenkérelmet is. A felperest ért nem vagyoni károk tekintetében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a baleset következtében kialakult, minden olyan élettevékenység végzését elnehezítő állapota, amelyben a bal alsó végtag terhelése, fokozott igénybevétele szükséges, a baleset miatt jelentkező erős fájdalom, a családi kapcsolataiban jelentkező hátrányos változás, olyan mértékű nem vagyoni hátrányt jelent a felperes számára, amelynek kiegyenlítésére 1.000.000 Ft nem vagyoni kártérítés alkalmas. A közlekedési többletköltséggel kapcsolatos járadék igényt azért utasította el az elsőfokú bíróság, mert az orvosszakértői vélemény alapján azt állapította meg, hogy a felperes jelenleg és a jövőben is igénybe veheti a tömegközlekedési eszközöket, továbbá a kerékpárral való közlekedésre sem vált képtelenné.

Az ítélet ellen mind a felperes, mind az alperes fellebbezést terjesztett elő. A felperes fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását, a nem vagyoni kártérítés 2.000.000 Ft-tal, továbbá a járadéknak havi 3.000 Ft közlekedési többletköltséggel történő felemelését kérte. Azért támadta az elsőfokú bíróság döntését, mert a baleset bekövetkezése idején irányadó ár- és értékviszonyokra figyelemmel, a munkaképesség csökkenéséhez képest eltúlzottan alacsony mértékben állapította meg a nem vagyoni kártérítést. Előadta, hogy az első fokú ítélet meghozatalát követően másik perben beszerezett orvosszakértői vélemény a munkaképességének csökkenését 67 %-ra véleményezte. Arra is hivatkozott, hogy lakóhelyétől jelentősebb távolságra található a tömegközlekedési eszközök megállója, így addig is valamilyen módon el kell jutnia, az orvosszakértői megállapítás ellenére kerékpározni nem tud, az egyébként lábsérülése, valamint az

általára használt támbot miatt balesetveszélyes is lenne. Ezért valakit mindig meg kell kérnie, hogy a vasútállomásra, az üzletbe vagy a patikába elvigye.

Az alperes fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását kérte. A kártérítési felelősség megállapítása miatt támadta az ítéletet. Álláspontja szerint a perbeli baleset nem fokozott veszéllyel járó tevékenység folytatásával összefüggésben keletkezett. Hangsúlyozta, hogy a biztosítottja a gépjárművet műszaki okból állította le, a motort leállította, a vészvillogót bekapcsolta, a kormányzarat felhelyezte, és csupán ezt követően szállt ki a gépjárműből. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy nem rövid időre, a tovább haladás szándékával állította le a gépjárművet, mivel a műszaki hiba elhárításáig előre nem látható ideig kellett volna várakoznia a gépjárműnek. Nem tulajdonított jelentőséget annak a körülménynek, hogy a gépjárművet tiltott helyen állította le a biztosítottja, a baleset bekövetkezése ugyanis nem ezzel, hanem a gépjármű ajtajának figyelmetlen kinyitásával volt okozati összefüggésben. Tévesnek minősítette az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy a ki és beszállás is beletartozik az üzemeltetésbe, a veszélyes tevékenység folyamatába. Álláspontja szerint ez a gépjármű üzemeltetésének indokolatlan kiterjesztő értelmezése. Kiemelte, hogy önmagában a közlekedési veszélyhelyzet teremtése a tevékenység veszélyes üzemi jellegét nem alapozza meg, ezáltal a gépjármű ajtajának kinyitását sem lehet veszélyes üzemi tevékenységnek tekinteni. Emiatt a gépjárműből való ki és beszállás nem vonható az üzemeltetés körébe.

A peres felek fellebbezési ellenkérelme az első fokú ítélet helybenhagyására irányult az ellenérdekű fél fellebbezése által érintett körben.

A Pp. 228. § (4) bekezdése értelmében jogerőre emelkedett az ítéletnek a keresetet 193.200 Ft vagyoni, 2.000.000 Ft nem vagyoni kártérítés, valamint havi 38.400 Ft járadék erejéig elutasító rendelkezése.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezések nem megalapozottak.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és az irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával, helytálló indokok mellett hozta meg érdemi döntését is. Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján, helyes indokaira utalással helybenhagyta. A fellebbezésekben foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság az alábbiakat kívánja kiemelni:

A Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésében is - legutóbb a BH 2005 évi 54. száma alatt közzé tett, Pfv.III.21.868/2001. számú döntésében olyan útmutatást adott, hogy az emberi ráhatás átmeneti megszűnése a gépjármű veszélyes jellegű üzemét nem szünteti meg, ha annak a rövid időre történt megállítása, a tovább haladás szándékával történt. Tévesen hivatkozott arra a fellebbezésében az alperes, hogy biztosítottja a műszaki hibára figyelemmel tartósan állította le a gépjárművet. Az ítéltábla álláspontja szerint a menetközben meghibásodott gépjárműnek időszakos leállítása nyilvánvalóan a hiba elhárítását követő továbbhaladás szándékával történik. Emellett az alperes biztosítottja a gépjárművet a baleset bekövetkezésekor

még el sem hagyta, ezáltal még az sem állapítható meg az adott esetben, hogy a gépjármű fölött az emberi ráhatás átmenetileg megszűnt volna. A baleset éppen annak során következett be, hogy az alperes biztosította a gépjárműből ki kívánt szállni. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy önmagában a motor kikapcsolásával, és a gépjármű leállításával a gépjármű veszélyes üzemű jellege nem szűnik meg. A gépjármű üzemeltetéséhez ugyanis szükségszerűen hozzátartozik az elindulás előtti beszállás, illetve a megállás utáni kiszállás művelete. Ezért ezeket az üzemeltetés köréből nem lehet kirekeszteni, így az ezek közben okozott károkra is a Ptk. 345. § (1) bekezdésében szabályozott tárgyi felelősség az irányadó. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül vonta le azt a következtetést, hogy az alperes a felelősségbiztosítási szerződése alapján helytállási kötelezettséggel tartozik a felperessel szemben.

A felperes alaptalanul sérelmezte fellebbezésében a nem vagyoni kártérítés mértékét.

A felperest nem vagyoni károsodás érte, amely vagyoni eszközökkel megmérhetetlen. A bíróságnak nem vagyoni kártérítés esetében arra kell törekednie, hogy olyan mértékű kártérítést állapítson meg, amely alkalmas a károsult által elszenvedett nem vagyoni hátrányok megközelítő kiegyenlítésére. Alaptalanul hivatkozott a felperes a 67 %-os munkaképesség-csökkenésére. Az általa csatolt orvosszakértői vélemény ugyan valóban ilyen mértékben állapítja meg munkaképesség-csökkenését, az orvosszakértő azonban azt is megállapítja, hogy ebből mindössze 30 % mértékű a baleseti eredetű munkaképesség-csökkenés. Az egyéb, szervi okból vagy a balesettel össze nem függő megbetegedésekből származó munkaképesség-csökkenés nem értékelhető az alperes terhére. Az elsőfokú bíróság a felperesnél jelentkező nem vagyoni hátrányok mérlegelésével állapította meg a nem vagyoni kártérítést, amely mérlegelést az ítélet tábla nem talált kirívóan okszerűtlennek, ezért nem látott jogi lehetőséget a mérlegeléssel megállapított kártérítés felemelésére.

Ugyancsak alaptalanul támadta az ítéletet a felperes a közlekedési többletköltség tekintetében. Orvosszakértői vélemény állapítja meg, miszerint a tömegközlekedést igénybe tudja venni, és kerékpározásra sem képtelen. A felperes ezzel ellentétes előadása nem alkalmas annak megállapítására, hogy tömegközlekedés, illetve kerékpározás helyett gépkocsival történő szállítása indokolt. Ezért az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a felperesének a balesettel összefüggésben közlekedési többletköltségben jelentkező kára nem keletkezett.

Mind a felperes, mind az alperes fellebbezése alaptalan volt, a fellebbezési perértékekre figyelemmel megállapítható, hogy pernyertességük - perveszteségük aránya megközelítőleg azonos, ezért a Fővárosi Ítélet tábla a Pp. 239. §-a folytán a fellebbezési eljárásban is irányadó 81. § (1) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy fellebbezési eljárási költségeiket maguk viseljék.

Az ítéltábla a felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárás illeték viseléséről a 6/1986. IM rendelet 14. §-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2007 november 28

Dr. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke Dr. Németh László s.k.előadó bíró Dr. Szücs József s. k. bíró

A kiadmány hitelül: Gosztola Edit Erzsébet tisztviselő